Analizy OSW

OŚRODEK STUDIÓW WSCHODNICH 1.06.2011 www.osw.waw.pl

Czy Serbii grozi przywrócenie wiz ze strefą Schengen?

24 maja Komisja Europejska przedstawiła propozycję zmian rozporządzenia w sprawie wiz, umożliwiającą czasowe przywrócenie obowiązku wizowego dla obywateli państw trzecich w przypadku nadużywania ułatwień wizowych i zagrożenia dla bezpieczeństwa państw członkowskich. Jeśli propozycja Komisji zostanie przyjęta na posiedzeniu Rady UE 9 czerwca, może to oznaczać przywrócenie obowiązku wizowego dla państw Bałkanów Zachodnich, w tym przede wszystkim Serbii.

Propozycja KE jest odpowiedzią na zaniepokojenie państw członkowskich w związku z napływem dużej liczby osób starających się o azyl z państw bałkańskich, wobec których zniesiono obowiązek wizowy ze strefą Schengen w latach 2009–2010. Zjawisko to ma podłoże głównie ekonomiczne i dotyczy przede wszystkim obywateli Serbii, którzy w 2010 roku stanowili trzecią (za obywatelami Rosji i Afganistanu) największą grupę osób starających się o azyl (prawie 18 tys.). Jednocześnie w zdecydowanej większości przypadków wobec tych osób zapadały decyzje odmowne (na 12 690 podjętych decyzji 12 370 było negatywnych). W wyniku nacisków KE i państw członkowskich rząd Serbii podjął działania, które miały ograniczyć migrację. Według serbskich danych od grudnia 2010 liczba osób starających się o azyl spadła o 35%.

Jeśli propozycja KE zostanie przyjęta przez Radę UE, możliwe będzie czasowe wprowadzenie obowiązku wizowego z pominięciem procedury współdecydowania (decyzji Parlamentu i Rady UE) na okres sześciu miesięcy, w sytuacji gdy w ciągu ostatniego półrocza o ponad 50% wzrosła: liczba osób przebywających nielegalnie na terytorium państwa członkowskiego lub liczba osób, składających wnioski o azyl (w poprzednim półroczu pozytywnie rozpatrzono mniej niż 3% składanych wniosków) lub ilość odrzuconych przez państwo wniosków o readmisję.

Zniesienie wiz było największym sukcesem rządu Serbii w ostatnich latach i można się spodziewać, że podejmie on intensywne działania, by ten przywilej utrzymać. Będzie to jednak trudne do osiągnięcia ze względu na presję migracyjną wynikającą z przesłanek ekonomicznych. <MarSz>